

DRWECA

z dodatkami: „Oplekun Młodzieży“, „Nasz Przyjaciół“ i „Rolnik“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,50 zł z doręczeniem 1,60 zł miesięcznie. Kwartalnie wynosi 4,50 zł, z doręczeniem 5,05 zł. Przejmując się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 10 gr., na stronie 3-linowej 30 gr., w tekście na 3 i 3 stronie 40 gr., na 1 stronie 50 gr., przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Bank i wydawnictwo „Drweca“ Sp. z o.o. p. w Nowemiastku.

Adres telegr.: „Drweca“ Nowemiasto-Pomorze.

Rok IX.

Nowemiasto-Pomorze, Wtorek, dnia 12 lutego 1929.

Nr. 19

Jak wygląda projekt zmiany konstytucji?

W dniu 6 lutego, o godzinie 2 po południu wiceprezes Bosp. Bloku Współpracy ze Rządem pos. Polakiewicz złożył marszałkowi Sejmu p. Daszyńskiemu, podpisany przez 11 posłów wniosek, zawierający projekt zmiany konstytucji.

Projekt wyszczególnia na wstępie artykuły konstytucji z dnia 17 marca 1921 r., zmienionej ustawą z dnia 2 sierpnia 1926 r., które otrzymują nowe brzmienie. Tezy zmian ujęte są w następujące punkty:

Wybór Prezydenta Rzplitej.

1. Źródłem władzy Rzeczypospolitej polskiej jest naród. Prawem naczelnym — dobro państwa.
2. Najwyższym przedstawicielem władzy w państwie polskim jest Prezydent Rzeczypospolitej.
3. Prezydenta Rzeczypospolitej wybiera na lat 7 naród w głosowaniu powszechnym obywateli z pomiędzy dwóch kandydatów.

Jednego kandydata na prezydenta Rzplitej wybiera Sejm i Senat, połączone w Zgromadzenie Narodowe, w głosowaniu tajnym bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej ustawowej liczby członków Zgromadzenia Narodowego.

Tutaj projekt zawiera technikę głosowania w Zgromadzeniu Narodowym, a dalej przewiduje, że drugim kandydatem na prezydenta Rzplitej wskazuje następujący prezydent Rzplitej.

Gdyby następujący prezydent wskazał tę samą osobę, która została wybrana przez Zgromadzenie Narodowe, albo zrezygnował z prawa wskazania kandydata — to drugim kandydatem będzie osoba, która w ostatnim głosowaniu w Zgromadzeniu Narodowym otrzymała największą kolejno liczbę głosów.

Prezydent Rzplitej zwoluje Zgromadzenie Narodowe najpóźniej na 3 miesiące przed upływem swego urzędowania w celu ustalenia kandydatów, poczem zarządza wybory.

4. Prawo wybierania prezydenta Rzplitej ma każdy obywatel polski, bez różnicy płci, który w dniu ogłoszenia wyboru ukończył lat 24 i używa pełni praw cywilnych.

Nie mają prawa wybierania osoby, nie mającej prawa wybierania do Sejmu. Prawo głosowania może być wykonywane tylko osobiście.

Głosowanie odbywa się tajnie przez składanie karty wyborczej z oznaczeniem kandydata. Całe państwo stanowi jeden okręg wyborczy.

5. Jeżeli prezydent Rzplitej nie może sprawować urzędu lub w razie opróżnienia urzędu prezydenta wskutek śmierci, zrzeczenia się lub innej przyczyny — zastępuje go prezes Rady ministrów, który powierza jednocześnie przewodnicтво w Radzie ministrów innemu ministrowi.

W razie ustąpienia prezesa Rady ministrów Zgromadzenie Narodowe dokona wyboru zastępcy prezydenta Rzeczypospolitej trybem, stosowanym przy wyborze kandydata na prezydenta Rzeczypospolitej.

6. W razie opróżnienia urzędu Prezydenta Rzplitej prezes Rady ministrów zwoluje natychmiast Zgromadzenie Narodowe, celem ustalenia kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej.

Gdy Sejm był rozwiązany, w chwili, gdy urząd Prezydenta Rzplitej jest opróżniony, prezes Rady ministrów zarządza bezzwłocznie nowe wybory do Sejmu i Senatu.

Po ustaleniu kandydatów prezes Rady ministrów zarządza bezzwłocznie wybory Prezydenta Rzplitej.

7. Jeżeli Prezydent Rzplitej przez 3 miesiące nie sprawuje urzędu, Sejm i Senat łączą się na zaproszenie marszałka Sejmu i pod jego przewodnictwem z samego prawa w Zgromadzenie Narodowe, celem powzięcia uchwały, czy urząd Prezydenta Rzplitej należy uznać za opróżniony. Uchwała, uznająca urząd za opróżniony, zapada większością 3/5 głosów przy obecności przynajmniej 2/3 ustawowej liczby posłów i senatorów.

8. Przed objęciem urzędu Prezydent Rzplitej składa w kościele katedralnym w Warszawie lub w innym

mieście Rzplitej przysięgę, treści, obecnie obowiązującej, przewidzianej w art 54 konstytucji.

Prawa i obowiązki Prezydenta Rzplitej.

9. Prezydent Rzplitej zwoluje, otwiera, odracza i zamyka Sejm i Senat.

10. Prezydent Rzplitej rozwiązuje Sejm i Senat po upływie czasu, na który zostały wybrane.

Przepisy o rozwiązaniu lub ustawodawczych, o mianowaniu i odwoływaniu prezesa Rady ministrów, ministrów, sędziów i wyższych urzędników państwowych przewidziane są w punktach 11. i 12. zgodnie z obecnym brzmieniem konstytucji.

13. Prezydent Rzplitej ma prawo darowania i złagodzenia kary i skutków skazania oraz umorzenia postępowania przed prawomocnym rozstrzygnięciem spraw w poszczególnych wypadkach. Prawa tego Prezydent Rzplitej nie może stosować do ministrów, postawionych w stan oskarżenia przez Sejm. Amnestja może być udzielona tylko w drodze ustawodawczej.

14. Prezydent Rzplitej wykonuje akty pieczy prawnej, przekazanej mu poszczególnymi ustawami.

15. Prezydent Rzplitej jest zwierzchnikiem sił zbrojnych państwa. Prezydent Rzplitej mianuje i zwalnia generalnego inspektora sił zbrojnych, bezpośrednio sobie podległego oraz oficerów wszelkich stopni i obsadza urzędy wojskowe, sobie zastrzeżone. Na wy-

dek wojny Prezydent Rzplitej wyszczępnia naczelnego wodza sił zbrojnych, który wówczas wchodzi w skład rządu.

16. Prezydent Rzplitej zawiera i ratyfikuje umowy z innymi państwami i podaje je do wiadomości Sejmu.

Umowy handlowe i celne oraz umowy, które stale obciążają państwo pod względem finansowym, albo zawierają przepisy prawne, obowiązujące obywateli, a także przymierza — wymagają zgody Sejmu i Senatu w trybie ustawodawczym.

Umowy, któreby sprowadzały zmianę granic państwa, wymagają zgody Sejmu i Senatu, wyrażonej trybem, przewidzianym dla zmiany konstytucji.

17. Za czynności urzędowe Prezydent Rzplitej nie jest odpowiedzialny.

Dalej punkt ten przewiduje sposób pociągnięcia Prezydenta Rzplitej do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu, wskutek zdrady kraju, pogwałcenia konstytucji, lub popełnienia przestępstwa karnego. Uchwałę taką powzięć może Zgromadzenie Narodowe tylko większością 3/5 głosów przy obecności co najmniej 2/3 ustawowej liczby członków.

Z chwilą postawienia w stan oskarżenia Prezydent Rzplitej jest w urzędowaniu zawieszony.

18. Listę cywilną Prezydenta Rzplitej oraz uposażenie po ustąpieniu z urzędu ustala osobna ustawa.

(Dokończenie nastąpi.)

Estonja podpisze protokół razem z Polską — Łotwa nie.

Warszawa, 8. 2. Na tle sporu o termin podpisania protokołu moskiewskiego zaznaczył się poważny konflikt między Łotwą a Estonją. Łotwa, ulegając wpływowi Niemiec i Litwy, uchyla się widocznie od podpisania protokołu wspólnie z Polską i Rumunją. Estonja jest skłonna protokół podpisać. W tym celu parlament estoński ma dekretem w przyspieszonym trybie ratyfikacji paktu Kelloga. W razie dokonania ratyfikacji poseł estoński w Moskwie podpisze protokół w Moskwie wraz z Polską i Rumunją.

Tallin, 8. 2. Gabinet postanowił opowścić po-

sta estońskiego w Moskwie Seljama do podpisania protokołu Litwinowa w dniu 9 b. m. równocześnie z Polską i Rumunją.

Ratyfikacja paktu Kelloga.

Warszawa, 6. 2. Dzisiaj odbyło się posiedzenie sejmowej komisji spraw zagranicznych, na którym poseł Lecwepherz zreferował pakt Kelloga. Komisja projekt ratyfikacji tego paktu przyjęła jednogłośnie do wiadomości. Projekt ratyfikacji wejdzie na porządek dzienny obrad sejmowych w czwartek.

Awantura w Reichstagu, wywołana przez komunistów.

Berlin, 7. 2. W czasie dzisiejszej dyskusji nad projektem ustawy o traktacie handlowym niemiecko-litewskim doszło w Reichstagu do burzliwych awantur, wywołanych przez komunistów. Mówca komunistyczny poseł Kollwitz zaatakował rząd Waldemarsa, nazywając go rządem katowskim. Przywołany do porządku przez prezydenta Loebege, poseł Kollwitz zaatakował z kolei prezydenta, zarzucając mu, że poczytuje on sobie za swój obowiązek bronić katów. Wtedy poseł kom. został wyduszony ze sali.

Komuniści na zarządzenie to odpowiedzieli nie-

bywałym balasem. Prezydent był zmuszony wydalcić innego posła komunistę Choernego, a gdy ten nie chciał opuścić sali, przerwał prez. posiedzenie, poczem wykluczył Choernego na przeciąg 8 min posiedzeń. Komuniści przyjęli uchwałę o ponownym balasem, poczem prez. upomniał ostro awanturowanych się komunistów. Jednakże, gdy przystąpiono do załatwienia sprawy umowy niemiecko-rumuńskiej, komuniści obelżywymi okrzykami atakowali rząd rumuński tak, że prez. zagroził musiał ponownym wydaleniem ze sali awanturników.

Szczegóły rozwiązania kwestji rzymskiej.

Rzym, 8. 2. Układ watykański ma dotyczyć niezwłocznego wprowadzenia w życie w całych Włoszech prawa kanonicznego, zniesienia przywilejów i wypłacenia odszkodowania w sumie 2 miliardów. Dopuszczalna jest tylko jedna zmiana terytorjalna, równoległe przejście za bazyliką św. Piotra. Ma być ustanowiona wielka reprezentacja dyplomatyczna przy Kwirynale, który ze swej strony ustanowi placówki dyplomatyczne przy Watykanie.

Koła francuskie przypuszczają, że nowy układ gwarantuje całkowitą suwerenność Stolicy Apostolskiej, przyczyni się do wzrostu niezależności Kościoła z punktu widzenia międzynarodowego i zwiększy liczbę elementów niewłoskich w kurji watykańskiej.

Londyn, 8. 2. „Daily Telegraph“, omawiając przyszłe porozumienie między Kwirynalem a Watykanem uważa, że należy się spodziewać, iż w najbliższej przyszłości państwo papieskie wejdzie jako jednostka autonomiczna w skład Ligi Narodów. Zdaniem dziennika, przy przyjęciu na członka zwyczajnego państwa papieskiego do Ligi Narodów napotka się na dużą trudność, dotyczącą udziału jego w pracach Ligi Narodów. Trudno bowiem będzie przyznać mu miejsce

stałe w Radzie Ligi, z drugiej zaś strony prestige państwa papieskiego nie pozwoli mu na zdanie się na łaskę każdorazowego wyboru do Rady Ligi Narodów.

Rzym, 8. 2. W sferach prasowych rozszalała się wiadomość, iż układ między Kwirynalem a Watykanem zostanie podpisany już w niedzielę przy niezwykle uroczystym ceremoniale. W imieniu Włoch ma podpisać układ premier Mussolini, w imieniu Watykanu kardynał Gasparri. Nie jest wyklucznym, że Mussolini złożyłby bezzwłocznie wizytę w Watykanie.

Członkowie dynastji włoskiej po raz pierwszy od przeszło 60 lat w Watykanie.

Rzym, 7. 2. Z polecenia papieża wzniesiona będzie trybuna w prawej nawie kościoła św. Piotra w Rzymie podobna dla członków rodzin królewskiej podczas uroczystości rocznicy koronacji Ojca św.

Spodziewają się, że w dniu tym papież ogłosi porozumienie, zawarte pomiędzy Watykanem a rządem włoskim.

Jeżeli pogłoski te są prawdziwe, to pierwszy raz po 60 latach członkowie rodu królewskiego przekroczą próg świątyni św. Piotra w Rzymie.

Tytuł „Miss Europy“

przyznana Jura „Miss Hungarji“.

Paryż, 8. 2. Wczoraj wieczorem odbył się tu konkurs piękności, mający na celu wybór „Miss Europy“ z pośród kandydatek wszystkich krajów naszej części świata.

Tytuł zdobyła reprezentantka Węgier „Miss Hungarji“, panna Elżbieta Simon, córka lekarza. Najgroźniejszymi konkurentkami „miss Hungarji“ były „miss Polonia“ oraz przedstawicielki Francji i Grecji, gdyż „miss Hungarji“ otrzymała tylko o 2 głosy więcej od „Miss Polonii“, panny Kostakówny.

Kandydatki ukazały się podczas jury kolejno — w strojach balowych i spacerowych. Wybór był niezmiernie trudny, gdyż kandydatki, uczestniczące w konkursie, miały swych zwolenników z jury.

Ozreczenie sądu konkursowego wydaje się bardzo dziwne, tem dziwniejsze, że „Miss Polonia“ wzbudziła zachwyty w całym Paryżu.

P. Kostakówna odrzuciła posadę, ofiarowaną jej przez wielkie przedsiębiorstwo „Manuel Freres“ z gażą 200 000 franków rocznie.

Francuska wytwórnia kinematograficzna „Gantom“ chciała również zaangażować ją, jako artystkę, dając b. korzystne warunki, ale i na tę propozycję „Miss Polonia“ nie chciała przystać.

Jak się wydaje, oba te fakty wpłynęły na orzeczenie sądu konkursowego, który przyznał palmę pierwszeństwa Węgierce.

44 stopnie mrozu na Wileńszczyźnie.

Sygnalizowane wczoraj przez stacje meteorologiczne mrozy nie były nie zawiody. Mroz strząsał się znowa, a w połączeniu z wiatrem stał się siłą straszliwą, kępającą ruch komunikacyjny i szkodzącą niebawem ludzkiemu zdrowiu. Oczywiście wszelkie wysiłki łagodzenia skutków tego niebywałego zjawiska stają się prawie iluzoryczne. Wszystkie pisma polskie przepelnione są opisami mrozów, donoszą o masowym odmrażaniu kończyn, dość wspomnieć tylko, że np. w Krakowie w jednym dniu pogotowie ratunkowe zamotowało 110 wypadków odmrożeń.

Wielkie opóźnienia pociągów.

Wszystkie pociągi dalekobieżne nadchodzą do Warszawy z wielkimi opóźnieniami. Pociąg osobowy z Krakowa nadzedeł z 75 minutowym opóźnieniem, z Leszna 75 m., pociąg z Torunia 50, z Lwowa 100, kurjer gdański 75, kurjer wiedeński 76, kurjer krakowski 79, parjaski 102 i kurjer zakopiański z 95 minutowym opóźnieniem.

Przepowiednie na luty.

Luty rozpoczął się prawdziwie mrozami. W wielu miejscowościach, nawet w krajach takich, jak Włochy i Grecja, notowano niespotykane od wielu lat mrozy. Użeni naogół przepowiadają jeszcze dalsze mrozy, spodziewają się jednak ocieplenia na końcu lutego. Styryjczyk Schaffler twierdzi, że luty będzie miesiącem skrajnych ostateczności: silny mroz i odwilż, wielkie epady śnieżne i sucha, słoneczna pogoda będą bezpośrednio po sobie następowały. Luty przeciętnie będzie miał mroz i temperaturę, przyniesie zarazem ostre wiatry, które w czasie od 16 do 20 przybiorą miejscami charakter burz. Pierwsza połowa miesiąca będzie zimniejsza niż druga i będzie obfotawała w śniegi. Mroz będzie przybierał na początkach lutego, drugi okres mrozów przypada na środek miesiąca. Od 19 lutego ocieplenie i odwilż.

Głodówka w więzieniu kowieńskim.

Kowno. Zyd. Agencja Telegr. donosi, że kursują tu sporczywe pogłoski, jakoby kilku więźniów politycznych zmarło podczas głodówki, urządzonej przez tychże w więzieniu kowieńskim.

W głodówce brało udział 350 więźniów.

EMIL RICHBURG.

125

Z LETARGU.

(Ciąg dalszy)

— Ah! Iżej oddycham — twarz Gastona rozpromieniała się nagle. — Byłem tak przerażony...
— Bo też rzeczywiście, siorawadłem cię, mój przyszły zięciu, w sprawie nader ważnej.
— Ważnej? O cóż więc idzie?
— Czy łączą cię zawsze ścisła przyjaźń z panem Jerzym Lambertem?
— Kocham go jak brata.
— Gdzież mieszka obecnie?
— W Paryżu, u swoich rodziców.
— Wdajesz go często?
— Tak... dość często.
— Musi jednak mieć oprócz domu ojca, inne jeszcze mieszkania?
— Prawdopodobnie... być może... panie prezydent — Gaston jakal się pomieszany.
— Nie porządnisz mnie przecie, kochany Gastonie, przemówił żywo Durançon — zebym zadiwał ci te pytania, w chwili skądienia twojemu przyjacielowi. Odpowiedz mi więc śmiało, bez cienia obawy.
— Przeląknęłam się rzeczywiście — umiechnął się Gaston. — Wiedziałem nadchodzącą chwilę formal-

nego śledztwa! O! O! panie prezydencie — dodał, odpowiadając na tegoż ostateczne pytanie. — Jerzy Lambert ma gdzieś blisko Paryża mieszkanie, czy też nawet dom cały kupiony przez niego.

— Gdzie żyje z kobietą?
— Tak i ja sądzię, panie prezydencie, chociaż Jerzy nigdy mi o tem nie wspominał.
— Tak jest... niezawodnie — szepnął prezydent.
— Czyżby Jerzemu groziło jakie niebezpieczeństwo? — wykrzyknął Gaston głosem drżącym.
— Być może... ale zaraz jednak... postaramy się zresztą zategnąć takowe. Przypomnij sobie gdzie się obracał twój przyjaciel w gradniu roku 1866-go?
— Miał wiele powodów nie zapomnieć owej daty do końca mego życia. W tym fatalnym miesiącu, panie prezydencie, przez dwa dni wycierpiałem męki piekielne.
— Z powodu gwałtownego bóla twego przyjaciela, co?
— Nie inaczej.
— Lambert zaś był zrozpaczony śmiercią hrabiny de Borseanne, nieprawdaż?
— Rzeczywiście. Biedny Jerzy chciał się zabić porostu. Ani widzę dotąd ślad jego matkę bladą jak śnieg, z rękami zifenszami i całą w łzach skąszącą. Bóże wielki! Leżała też wtedy wylata, ta kobieta nieszczęśliwa... O! O! O! panie prezydencie, naszą troskę i twego okropną... W chwili, gdy

matka jest przekonana, że Jerzy ugnął nareszcie, on wymyka się z domu cichaczem, wśród nocy ciemnej, że choć oko wykol, a baciłowej, jak zwykle bywa w gradniu, mroźniej niełostwie i ściszającej krew w żyłach. W dodatku, spóstrzeżę biedną matkę, że zabrał on ze sobą sztylet i rewolwer!...
— Pamiętaj więc: dokądże ową datę?
— Naturalnie... dzieła to się z dziesiątego na jedenasteo gradnia.
— W nocy zatem, która nastąpiła bezwzględnie po złożeniu w grobowcu zwłok hrabiny de Borseanne?
— Dodał Durançon z pewnym naciskiem.
— Tak, go pogrzebie tej szlachetnej i uroczej kobiety, którą Jerzy ubóstwiał.
— O cudowna opatrność! To był on! — wykrzyknął prezydent, wyciągając ku niebu drżące ramiona.
— Co pan pod tem rozumiesz?
— Dowiesz się niebawem, kochany Gastonie. Kłóćz swoje opowiadanie: Pani Lambert obawia się dla syna śmierci samobójczej?
— Wierzy w to święcie... posyła po matkę, abym starał się odpytać i odszukać Jerzego... Przybywam natychmiast; uspokajam ją jak mogę i jak mi serce podszeptuje, ale sam jestem spiętasowany. Cała starażba, że ma ją na czele, szuka Jerzego jak szpilki. Nigdzie nie natrafiamy bodaj na jakikolwiek ślad po nim... W końcu nazajutro pod wieczór, zjawia się sama u matki... (C. d. n.)

Wiadomości.

Nowemiasło, dnia 11 lutego 1933 r.

Kalendarzyk 11 lutego, Poniedziałek, Objawienie N. M. P., 12 lutego, Wtorek, Eulalii P.

Wschód słońca g. 7 — 25 m. Zachód słońca g. 17 — 04 m. Wschód księżyca g. 08 — 51 m. Zachód księżyca g. 23 — 19 m.

3 notacja i powstanie.

S. p. Marja Bogusławska.

W piątek, dnia 8 bm., rozstała się z tym światem po kilkumiesięcznych cierpieniach w Poznaniu literatka, współpracowniczka Wielkopolskiej Ilustracji s. p. Marja Bogusławska. Zmarła jest autorka kilka powieści o tendencji nader wzniostej i umoralniającej oraz utworów dram., z pośród których teatryki dla dzieci i młodzieży cieszą się niemałą wziętością i powodzeniem oraz wielu innych rozpraw i utworów literackich. Zmarła była przez 2 lata redaktorką naszej gazety. Cześć Jej pamięci!

Syberyjski mroz.

Nowemiasło. W niedzielę mroz doszedł do niezwykłej u nas wysokości. Termometr dosięgał, a nawet przekraczał — 30 stopni. O ile nasza pamięć sięga, takiego mrozu u nas jeszcze nie mieliśmy. To też na skutek tego, ruch uliczny jakby zamarł. Wychodził na ulicę tylko ten, który był do tego zamuszony koniecznością. Ta niezwykła temperatura o biła się też na frekwencji w nabożeństwach kościelnych.

Rocznica koronacji Ojca św.

Nowemiasło. Dnia 13-go lutego rb. może młodzież szkolna wyznania katolickiego wziąć udział w nabożeństwach, jeśli będą one urządzone w miastach, miasteczkach i wsiach z racji rocznicy koronowania Ojca św. Piusa XI. W dniu tym można w tych wypadkach zwolnić młodzież szkolną od nauki na czas od 1—2 godz. Inspektor szkolny.

Walne zebranie Banku Ludowego w Nowemiascie.

Nowemiasło. W piątek, o godz. 1.30 po połudn. odbyło się w lokalu Banku Ludowego roczne Walne zgromadzenie. Udział członków był dość liczny, prócz tego było i sporo gości, deponentów, tak, iż obszerny lokal bankowy był zapelniony. Na przewodniczącego walnego zebrania obrano Prezesa Rady Nadzorczej — do pióra p. Pruskę, z zarządu Banku.

Z podanego przez dyrektora Banku p. Borka sprawozdania wynika, że suma bilansowa wynosi blisko 1 milion złotych, a obrót przeszło 11 milionów, wkładów oszczędnościowych jest przeszło pół miliona, czem wysuwa się nowomiejaki Bank Ludowy na drugie miejsce w liczbie banków tego typu na Pomorzu. Do dyspozycji walnego zebrania pozostało czyste zysku 13 577,89 zł, co przekazano do funduszu rezerwowego. Dywidendy uchwalono 10 proc. Wogóle ujawnia się z danych statystycznych poważny rozwój spółdzielni, co uznano ze strony członków przez usta p. Ciszewskiego, który wyraził Zarządowi i Radzie Nadzorczej za to w imieniu członków uznanie i podziękowanie. Do Rady Nadzorczej wybrano wszystkich trzech ustępujących członków, a mianowicie p. K. Jarzembkiego, p. mes. Domagala i p. T. Wachowskiego. Na ew. zastępcę p. Jarzembkiego, który został wybrany do zarządu P. w. Kasę Oszczędności, wybrano z grona osadników p. M. Olepskiego. Udziały podwyższono do 1000 zł. Wogóle Walne zgromadzenie miało przebieg spokojny i poważny.

Ziawa Och. Straży Pożarnej.

Nowemiasło. W ubiegłą środę odbyła się na sali Hotelu Polskiego doroczna zabawa naszej Och. Str. Pożarnej, poprzedzona sztuczką teatralną. Powitalne przemówienie wygłosił dyrektor Straży, p. burmistrz Karzektowski, dziękując obecnym za liczne przybycie, w czem najlepszy dowód popierania tej humanitarnej i koniecznej dla bezpieczeństwa naszego gronu instytucji. Następnie odegrał zespół amatorów jednokaktówkę p. t. Działy raty, która rozweśliła obecnych, a dowodem zadowolenia były liczne oklaski. Na zakończenie pierwszej części programu oddało całe towarzystwo Och. Str. Poż. żywy obraz przy oświetleniu ogni bengalskich. Do zabawy przygrywała doborowa orkiestra 67 pp., to też bawiono się w najsmakniejszym nastroju do rana.

Z Pomorza.

Walne Zgromadzenie członków Banku Lud. Brodnica. Dnia 30-go stycznia r. b. odbyło się pod przewodnictwem członka Patrostatu p. Stefana Siwalskiego, z Trzebskiego pola, Walne Zgromadzenie człon-

ków Banku Ludowego w Domu Katolickim. Sprawozdanie z czynności Banku w 1928 zdaje imieniem Zarządu p. dyr. Bizan, z którego wynika, że rozwój Banku jest naderpóźwany. Obrót ogólny w roku 1928 wynosił on 10 milionów zł. Imieniem Rady Nadzorczej zdaje sprawozdanie prezes tejże, ks. prob. Osarnowski z Zimowa. Rada Nadzorcza odbyła 22 posiedzenia, 6 rewizyjnych i 1 rewizję nadzwyczajną. Protokół rewidenta zwiazstwego odczytano w dosłownem brzmieniu. Walne Zgromadzenie, uznając pracę Zarządu i Rady Nadzorczej nad rozwojem Banku, przyjmuje przedłożony bilans i udziela Zarządowi i Radzie Nadzorczej pokwitowania jednogłośnie. Wbrew wnioskowi Zarządu i Rady Nadzorczej, rozstrzygnęło Walne Zgromadzenie bez sprzeciwu, z dywidendy za rok 1928, przelewając syki na rezerwę specjalną. Ma to doniosłe znaczenie dla dalszego rozwoju Banku i pochlebnie świadczy o głębokim zrozumieniu sprawy. Rezerwy Banku będą przez to znacząco wzmożone. W miejsce p. Balhaka wybrano do Rady Nadzorczej p. Dr. Michałowicza, lekarza z Brodnicy. Zmniejszono następnie §§ 4 i 10 stat. Ozonek może mieć teraz 3 udziały po zł. 1.000. Po zwykłych formalnościach i rzeczowej dyskusji, zamyka przewodniczący zebrania, która świadczy o wysokim poziomie członków.

Lotnisko cywilne na Pomorzu.

Lidzbark. Zarząd wojewódzki L. O. P. P. w Toruniu zakupił w majątku Cibosz pod Lidzbarskiem duży plac pod lotnisko cywilne, które urządzone będzie na tym terenie jeszcze w r. b. Na skutek tej transakcji Pomorze posiadać już będzie pierwsze lotnisko cywilne.

q Przyszła posiedzenia Rady Miejskiej

odbędzie się w wtorek, dnia 12 b. m. o godz. 7.30 wieczorem w Magistracie. Porządek obrad zawiera 13 punktów i to 1. Sprawozdanie z działalności Kasy Miejskiej za stycznia, 2. Przyjęcie do wiadomości decyzji Magistratu o zawieszeniu uchwał Rady w sprawie kupna tartaków od Neumanna i budowy baraków dla bezdomnych, 3. Przyjęcie regulaminu domu ubogich (szpitala), 4. Sprawa wyrebu drzewa w lasach miejskich, 5. Wniosek Wojew. Komitatu obwodni 10-cio letnia Niepodległości o subwencji w wysokości 144 zł. 6. Sprawa odstąpienia gruntu pod rozbudowę strzelnicy Bractwa Karkowego, 7. Sprawa budowy szopy i przyez na nowo-ubudowanej strzelnicy, 8. Sprawa budowy dwóch kortów tenisowych, 9. Sprawa komunikacji wodnej z Lidzbarska do Leśniczówki i nadszaleństwa Lidzbark, 10. Sprawa odstąpienia gruntu przez Izaka Frejera pod regulację ulicy 4/ pułku, 11. Sorawa opłat targowych od targów poniedziałkowych, 12. Sprawa subwencji na budowę lotniska, 13. Wniosek wnoski.

Koncert tow. Miłośników muzyki.

q Lidzbark. Po dłuższej przerwie dało nam tow. muzyczne z zespołem chóru męskiego „Dzwon“ duży pokarm. Orkiestra towarzystwa muzycznego, jako i młode tow. „Dzwon“ dołożyły wszelkich możliwych starań, żeby zadowolić społeczeństwo pod względem harmonijem. Na szczególną uwagę zasługuje „Serenada Schuberta“, wykonana przez pp. Łuczowską, Markowskiego i Kuczyńskiego. Z szczególnym zainteresowaniem słuchano Tańca Nadwornego, wykonana przez tow. Miłośników muzyki, a pomysłowy temi solo, która zelektryzowała całą salę. Usłyszeć należy się w zapamiętanej okolicy męskiemu „Dzwon“, który pomimo swej młodości, wykonał tradas i zajął nam utwory „Księża i Szteandary Polskie na Kremlu“. Ubolewać należy nad tem, że towarzystwo muzyczne tak rzadko w ostatnim roku dało nam możność usłyszenia w naszym oichym zakatku pięknego koncertu. Nadmienienie wypada, że pp. M. Roshon i P. Radig obchodzą w bież. roku swój 25-letni jubileusz niestannego pracy dla tego tak miłego towarzystwa. Oby miłośnicy muzyki, jak i ochotnicy wytrwali i zespilili tony swoje „Hymnem do Boga“!

Osobista.

q Lidzbark. W ub. tygodniu opuścił nasze miasto adwokat p. Brazwicz, pracując swoją kancelarią do Kowalewa. P. Brazwicz pracował poprzednio w Lidzbarsku jako sędzia powiatowy. Przez prawosł swego charakteru i dobre objęcie się zjednał sobie szacunek całego obywatelstwa. Zyczymy p. Brazwiczowi na nowej placówce wielkiego powodzenia. Przypuszczając należy, że na opróżnione stanowisko zgłosi się inny adwokat, tembardziej, że lokal na biuro jak i mieszkanie jest zapewnione.

Zebrań przedwyborcze w sprawie wyborów do Izby Rzemieślniczej.

o Działdowa. Na zapowiedziane zebranie przedwyborcze do Izby Rzemieślniczej, w dniu 6 bm. przybyło do lokala „Polonia“ około 100 samodzielnych rzemieślników, redaktor „Słowa Pom.“ p. Kanarowski i p. Sk-

Ostatnie wiadomości.

Zarządzenie w sprawie zaopatrzenia ludności w węgiel.

Warszawa. Z powodu niezwykłych mrozów Rada Ministrów pod przewodnictwem premiera Bartla schwaliła zawezwanie do wojewodów i do władz wojskowych, aby ze zapasów węglowych wydano część na zaopatrzenie ludności we węgiel, gdyż na skutek wzmożenia się zapotrzebowania we wielu miejscowościach węgla zabrakło.

Podpisanie umowy i konkordatu dziś w poniedziałek.

Rzym. Ze sfer międzynarodowych donoszą, że data podpisania umowy i konkordatu, dotąd jakoby nie ustalona, wyznaczona została na poniedziałek, dnia 11 bm. O oznaczonej godzinie spotkają się w kościele św. Jana Laterańskiego Mussolini i gen. sekr. kurji państwowej Gasparri, gdzie we formie solennej, ale bez świadków, nastąpi podpisanie aktu. Podpisanie miało nastąpić już w niedzielę, ale ze względu na drobne formalności odłożone zostało do poniedziałku. Dopiero po podpisaniu aktu gazety włoskie w nadzwyczajnym wydaniu podały bliższe szczegóły układu, który dotąd trzymamy w tajemnicy. Gazety włoskie snują domysły, kto będzie pierwszym przedstawicielem ze strony Watykanu w Kwirynale i odwrotnie.

Protokół moskiewski podpisany.

Moskwa. W piątek 8 lutego nastąpiło podpisanie protokołu Litwinowa przez Rosję, Polskę, Rumunię i Litwę. Narazie nie jest wiadomym, kiedy protokół podpisze Łotwa i Estonia.

Łotwa zdecydowała się ostatecznie podpisać protokół razem z Polską.

Warszawa. Podpisanie protokołu Litwinowa nastąpi prawdopodobnie dnia 10 bm.

Jak donoszą z Rygi, wczoraj odbyło się posiedzenie Sejmu lotewskiego, poświęcone ratyfikacji paktu Kelloga. Wprawdzie sprawa ta była zamieszczona na porządku dziennym, jednak według regulaminu mogła być rozpatrywana w razie jednomyślnej zgody posłów, Poseł komunistyczny Leica zgłosił sprzeciw i uniemożliwił ratyfikację.

Po zebraniu plenarnym odbyło się posiedzenie komisji spraw zagranicznych, które uchwaliło polecić posłowi lotewskiemu w Moskwie podpisać protokół wraz z Polską, Estonją i Rumunią. Rząd lotewski uchwałę tę zatwierdził.

Ratyfikacja paktu Kelloga.

Ateny. Komisja spraw zagr. przyjęła ratyfikację paktu Kelloga.

Paryż. „Le Matin” donosi, że rząd sowiecki pertraktuje z rządem francuskim o pozwolenie na osiedlenie się Trockiego w południowej Francji.

Votum zaufania dla rządu Poincarégo.

Paryż, 9. 2. Agencja Gavasa stwierdza, że w głosowaniu nad porządkiem obrad w sprawie Alzacji, zaakceptowanym przez rząd, za przyjęciem go wypowiedziało się 461 deputowanych, a przeciw przyjęciu 17. Socjaliści wstrzymali się od głosowania, a 4 posłowie alzaccy głosowali przeciw przyjęciu.

Konferencja rzeczoznawców.

Paryż, 10. 2. Otwarcie konferencji rzeczoznawców nastąpi tutaj jutro o godz. 14-tej w gmachu hotelu „Astoria”.

Warszawa, 11. 2. Dolar 8.90 nieurzęd.
Za 100 zł w Gdańsku 57.90—57.89.
na Warszawę 57.47—57.85.

1 funt angielski	42.30	--	--
100 frank. szwajc.	171.55	--	--
100 frank. franc.	84.84	--	--
100 koron czeskich	26.38	--	--
100 lirów włoskich	46.68	--	--
100 belgów	124.44	--	--

Katastrofalne mrozy w całej Polsce i na Bałtyku.

Warszawa, 9. 2. Katastrofalne mrozy spowodowały zupełną anarchję w komunikacji kolejowej.

Do godz. 16 Min. komunikacji nie mogło uzyskać połączenia telefonicznego z Katowicami, Górnym Śląskiem, Poznaniem a telegraficznego ze Lwowem i Stanisławowem.

Warszawa, 9. 2. Dziś dawał się odczuwać w stolicy zupełny brak węgla. Wskutek mrozów nie nadeszły odpowiednie transporty węgla z Górnego Śląska. Dziś zamiast 20 wagonów węgla, co stanowi normalne dzienne zapotrzebowanie stolicy, nadeszły 2 wagony.

W związku z tem prasa wzywa rząd, aby umorował odpowiednio kolejność pociągów, dając pierwszeństwo pociągów z węglem przed innymi, a nawet przed osobowymi.

Gdynia, 9. 2. W pobliżu Hamburga uwiązał w lodach parowiec polski „Wilno”. Aby go uwolnić, potrzeba było dwa dni czasu.

Gdańsk, 9. 2. Z powodu długotrwałych mrozów w wielu domach popękały rury wodociągowe, co spowodowało znaczne straty. Jeden z domów został podmulony przez uchodzącą z rur wodę. Musiano przedsięwziąć środki ostrożności, gdyż dom grozi zawaleniem.

Giełda zbożowa w Poznaniu.

Notowania oficjalne z dnia 9. 2.

Placowo w złotych za 100 kg.

Zyto nowe (suche)	32.15	32.65
Pszonica	40.50	41.50
Jęczmień browarowy	34.00	36.00
Owies nowy	30.25	31.25
Mąka żytna 70 proc.	45.75	--
Mąka pszeniana 65 proc.	57.75	61.75
Otreby żytnie	24.75	25.00
Otreby pszenne	24.75	25.75

Na giełdzie nieobecni: Walenty Stawicki i Kazimierz...
za ogłoszenia redakcyjne nie odpowiadają.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W środę, dnia 13. II. rb. o godz. 10-tej przed południem, będą sprzedawane w Świdzynie u p. Władysława Wojciechowskiego za gotówkę najwięcej dającemu:

1 wirówkę firmy „Alfa Laval”.

Nowemiasło, dnia 11-go lutego 1929 r.

Semmerfeld, kom. sądowy.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W czwartek, dnia 14. II. rb. o godz. 13 po południu będą sprzedawane w Świdzynie u p. Tomasza Piotrowskiego za gotówkę najwięcej dającemu:

1 szafę do rzeczy.

Nowemiasło, dnia 11-go lutego 1929 r.

Semmerfeld, kom. sądowy.

2. K. 4/28.

UCHWAŁA.

1. Postępowanie o przetargu przymusowym nieruchomości w Kielplnach, zapisanej w księdze gruntowej Kielplny tom III, karta 66 na nazwisko Józefa Jarzębskiego i jego żony Pałagji, urodz. Wojtasz, uchyla się, ponieważ wierzyciel swój walesek cofnął.

Termin wyznaczony na

dzień 8 lutego 29 r. godz. 10 odpada.

Lubawa, dnia 10 stycznia 29 r.

Sąd Grodzki.

JARMARK

w Grodzieźnie na BYDŁO I KONIE

odbędzie się

dnia 14 lutego rb. na placu p. Szpakowskiego Teodora.

Kowalewski, scjusz.

WALNE ZEBRANIE

Miejszarni Spółdzielczej w Rakowiecach

odbędzie się

dnia 25. lutego 1929 r. o godz. 16-tej

w lokalu Spółdzielni.

PORZĄDEK OBRAD:

Uzupełnienie zarządu. W razie niestawienia się członków odbędzie się następne zebranie za pół godziny, które stanie się prawomocnym bez względu na ilość zebranych.

Rakowiec, dnia 4-go lutego 1929 r.

SIKORSKI

Przewodniczący Rady Nadzorczej.

Bloki kasowe

poleca

Księgarnia „Drwęca”

Licytacja drzewa

Hr. Leśnictwo Wardęgowo

W poniedziałek, dnia 18-go lutego 1929 r. o godzinie 10-tej przed południem, odbędzie się w oberży Skibicki, Lipinki publiczny przetarg

dłużo sosnowych i świerkowych, szczap okrągłaków, chróstu i drągów i. do III. kl.

Hr. leśniczy rewirowy.

BANK LUDOWY

Sp. z odp. ogr.

w Lubawie

Zastępstwo Banku Polskiego dla inkasowania wekeli.

Przyjmuje

wkłady oszczędnościowe, placąc przy

wypowiedzeniu dziennym	6%
„ miesięcznym	8%
„ kwartalnym	9%
„ półrocznym	10%

Za wkłady dolarowe, placąc przy

wypowiedzeniu kwartalnym	5%
„ półrocznym	6%

Udziela

członkom peżyłceł wekalowych. Otwiera rachunki bieżące i czekowe.

Załatwia

wszelkie sprawy, wchodzące w zakres bankowości na bardzo dogodnych warunkach

Domena Samplawa

odda

knura

rasy białostroncha o typie Yorkshire'a z redowodem dwa lata stary.

Konie, zrebaki, młode bydło, wysele oisne dójki i jałowice.

KNURA

zdatego do rozplodu i kilka

J A Ł O W I C

różnego wieku ma na sprzedaż Roman, Krzemieniewo.

Gdzie pójdziemy dziś i jutro?

do restauracji p. Szniarskiej

na kiszki

własnego wyrobu. Uprzejmie zaprasza

M. Świerczka, Nowemiasło.

Harmonjum

15 regitrów

zagraniczny wyrób, w bardzo dobrym stanie, od zaraz na sprzedaż.

Gdzie także filja „Drwęca” w Lubawie.

Przy ujemnym bilansie handlowym

kupujcie tylko

RADIOAPARATY

KRAJOWE

Posiadamy stale na składzie odbiorniki jedno-, dwa-, trzy i czterolampowe, głośniki, lampki „Philipsa” (wyrób krajowy) akumulatory, baterie anodowe, odgromniki, druty do instalacji, izolatory oraz części do budowy aparatów.

Rzetelna i sumienna obsługa! Dogodne warunki spłaty!

Instalacje wykonujemy fachowo.

„DRWECA” Drukarnia i Księgarnia DZIAŁ RADJOWY.

Największe przedsiębiorstwo w Nowemiascie, posiadające zezwolenie na handel radioaparatami.

Poszukują

2 dziewczyny

1 do potel i 1 do kuchni

Żuralska, Nielbark.

Potrzebny od 1. kwietnia 1929r.

Kowal

maszynista

i PASTERZ do bydła

z zaciężnikami.

Żuralski, Wałdyki

poczta Rożental, p. lubawski

BUFETOWY

może się zgłosić

J. Fonrobert LUBAWA.

Formularze

poleca Księgarnia „Drwęca”.

KARTY

do gry poleca Księgarnia „Drwęca”.

Tapety

poleca

księgarnia „Drwęca”.